

Een goed idee is het begin van het halve werk

Kunt u mooi schrijven? Uit de tijd dat wij de teksten nog met de hand op de tekening moesten inschrijven, weet ik dat het met het handschrift van de meeste tekenaars, mijzelf niet uitgezonderd, slecht gesteld was. Dat zal nu we alles met de computer schrijven en tekenen niet veel beter geworden zijn.

Mijn toenmalige baas had daar overigens een eenvoudige verklaring voor; mensen die dingen bedenken, die ideeën hebben, willen vooruit, scheppen, uitvoeren. Eenmaal bedacht kost het opschrijven of uitwerken van die ideeën ze te veel tijd, intussen zijn ze in hun hoofd alweer met het volgende bezig.

Dit is een tijd van ideeën. Niet het product, maar het idee erachter is wat ons aanspreekt. De lijn tussen idee en illusie is dun geworden, leert ons de marketing. En in ons eigen vak kunnen we dankzij de computer de meest fantastische ideeën virtueel tot leven laten komen. We leren te denken in concepten, in beelden. Zelfs op technische scholen word je tegenwoordig opgeleid tot ontwerper. Als ware asceten van het idee leven we als Zen-boeddhisten met ons hoofd in de wolken, en laten het handwerk over aan hen die aan de voet van de berg leven. Want produceren doen we niet veel meer, daar hebben we geen tijd voor, en we zouden trouwens ook bijna niet meer weten hoe dat moet. Een idee uitwerken, er nog eens over nadenken, het verwerpen, iets anders bedenken, uitzoeken, tekenen, detaileren, specificaties schrijven, organiseren, overleggen, controleren; dat is toch vreselijk tijdrovend? Emotionele concepten, intellectuele diepgang, daar gaat het om! Eenmaal bedacht zijn we al weer met het volgende bezig.

U voelt zich niet aangesproken, hoop ik. Soms heb ik wel eens het idee dat ik reactionair aan het worden ben met mijn aandacht voor oude waarden als karakter, kennis en vakmanschap. De artistieke vrijheid die het gevolg is van de focus op het idee heeft verrassende en vernieuwende ontwerpen opgeleverd, en het heeft -interieur- architectuur zelfs sexy gemaakt. Dat lijkt mooi voor ons imago, en is goed voor de tijdschriftenbranche. Maar zijn opdrachtgevers saai als ze vooral een comfortabel en duurzaam product verwachten, dat zonder veel problemen tot stand komt? Daar zit het probleem: hoe beter -lees: anders- het idee, hoe lastiger het is om de uitwerking maar aan traditioneel ingestelde uitvoerders over te laten. Vernieuwen, veranderen en verrassen lukt alleen als we de verantwoordelijkheid nemen om het ook echt voor elkaar te krijgen. Daar is niet alleen overtuigingskracht voor nodig, maar vooral kennis van zaken. Met het gereedschap dat je nodig hebt moet je leren omgaan, dat is net zo belangrijk als een leesbaar handschrift. Tekenen is spreken en schrijven tegelijk, zei Bertage.